

S P R A W O Z D A N I E

Z REALIZACJI W 2024 ROKU GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Obowiązek tworzenia przez samorządy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zadania podejmowane w tym zakresie w 2024 r. nadzorował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie.

Problematyką przemocy zajmował się Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej. W skład Zespołu wchodzi 11 osób, których zadaniem jest w ramach swoich kompetencji diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie, opracowywanie i realizowanie planu pomocy w przypadku przemocy, rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy, monitorowanie sytuacji rodzin.

Po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczyli w szkoleniach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, interwencji, pomocy i profilaktyki oraz funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych. W roku 2024 zostali przeszkoleni wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, zgodnie z wymogami znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Celem podejmowanych działań w ramach realizacji gminnego programu przeciwdziałaniu przemocy domowej była profilaktyka przemocy domowej oraz zmiana postaw wobec istniejących przejawów przemocy.

Zgodnie z założeniami przyjętego do realizacji Programu, działania ukierunkowane były na:

- uwrażliwienie lokalnej społeczności na problem przemocy w rodzinie,
- promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie.

Podejmowane działania miały zapobiegać konfliktom w rodzinach, eliminować zachowania agresywne.

Poszczególne jednostki uczestniczące w realizacji programu w 2024 r. podejmowały w celu przeciwdziałania zjawiska przemocy następujące działania zapobiegawcze:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie

- koordynowano działania i wykonywano obsługę administracyjną zespołu interdyscyplinarnego,
- monitorowano sytuację w rodzinach, w których występuje przemoc (wizyty, wywiady w środowisku, kontakt telefoniczny),
- współpracowano z lokalną służbą zdrowia, oświatą, policją,
- pozyskiwano informacje o rodzinach wymagających w związku z przemocą domową wsparcia czy interwencji,
- inicjowano działania grup diagnostyczno-pomocowych,
- współpracowano z terapeutą uzależnień.

Placówki oświatowe na terenie gminy

W ramach przedsięwzięć ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy placówki oświatowe zrealizowały następujące zadania:

Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wróblewie

- wsparcie pedagogiczne dla dzieci i rodziców we współpracy z PPP w Sieradzu – warsztaty i szkolenia dla rodziców i dzieci,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole i poza szkołą,
- doskonalenie umiejętności komunikacji interpersonalnej – zajęcia wychowawcze i warsztatowe na temat zachowań agresywnych, ćwiczenie umiejętności wyrażania uczuć nieprzyjemnych w sposób nieagresywny, wprowadzenie kultury mediacyjnej, zajęcia rozwijające kompetencje społeczne w klasie I (19 uczniów), rozmowy i pogadanki w klasach II–III (44 uczniów), lekcje wychowawcze w klasach IV-VIII (96 uczniów),
- zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla uczniów dotyczące profilaktyki uzależnień, kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się używkom (nikotynie, alkoholowi, narkotykom), zapobieganie uzależnieniom od Internetu, zajęcia w ramach Ogólnopolskiej Kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy”,
- programy alternatywne – angażowanie uczniów w pozytywną działalność: zajęcia sportowe, koła zainteresowań, wolontariat,
- edukowanie uczniów na temat praw dziecka oraz zapobiegania przemocy, informowanie o możliwości zgłaszania i reagowania w przypadku doświadczania lub zaobserwowania zachowań przemocowych,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych pt:
„Gadki z psem” – zajęcia z zakresu profilaktyki wykorzystywania seksualnego (19 uczniów),
„Sieciakowa lekcja” - Internet Mocy bez Przemocy (44 uczniów),
„Bądź kumplem, nie dokuczaj” – zajęcia w ramach kampanii „Dajemy Dzieciom Siłę” (24 uczniów),
„Gdzie jest Mimi” - zajęcia z profilaktyki przemocy rówieśniczej (72 uczniów),
- przygotowanie gazetek ściennych na temat kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy”,
- prowadzenie cyklu zajęć socjoterapeutycznych dla uczniów w terminie od kwietnia do czerwca 2024 r. – 19 spotkań – 22 uczniów,
- udział przedstawicieli szkoły podstawowej i przedszkola w szkoleniu zorganizowanym przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Sieradzu na temat: „Interwencja kryzysowa. Rozpoznaj. Zareaguj. Pomóż!”,
- udział pedagoga szkolnego w szkoleniu dla członków zespołów interdyscyplinarnych na temat „Przeciwdziałanie przemocy domowej”.

Szkoła Podstawowa w Charlupie Wielkiej

- prowadzono działania związane z przeciwdziałaniem przemocy ujęte w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły oraz w planach pracy specjalistów,
- monitorowanie przez wychowawców, nauczycieli, psychologa, pedagoga szkolnego problemów zgłaszanych przez uczniów i rodziców dotyczących przemocy,
- współpracowano ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sieradzu, kuratorami sądowymi, asystentem rodziny, dzielnicowym Komisariatu Policji w Błaszczach i pracownikami GOPS we Wróblewie,

- pedagog szkolny przeprowadził zajęcia z uczniami nt. szacunku, tolerancji, relacji w klasie i przestrzegania regulaminów szkolnych,
- psycholog wraz z pedagogiem specjalnym przeprowadzili zajęcia dla uczniów klas IV-VIII w ramach programu profilaktycznego „Godzina dla młodych głów”,
- w klasach IV-VIII została przeprowadzona ankieta nt. zjawiska przemocy i agresji w szkole
- opracowano Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w szkole, z którymi zapoznano uczniów i rodziców,
- uczniowie klas VII-VIII uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych nt. przeciwdziałania uzależnieniom, agresji i ochrony zdrowia. Na ten temat odbyło się także szkolenie dla nauczycieli i rodziców,
- Dobromir Makowski, pomysłodawca projektu RAPPEDAGOGIKA, przeprowadził dla uczniów prelekcję edukacyjną nt. profilaktyki uzależnień,
- w szkole odbyły się akcje promujące zachowania bez przemocy – „Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy”, „Dzień Tolerancji”, „Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka z Unicef 2024”,
- prowadzono rozmowy indywidualne, grupowe z uczniami oraz rozmowy wspierające z rodzicami uczniów przejawiających niewłaściwe zachowania.

Dane statystyczne

Spotkania profilaktyczne – 4

Akcje szkolne – 3

Rozmowy (wspierające i dyscyplinujące) pedagoga szkolnego z uczniami – 63

Rozmowy wspierające pedagoga szkolnego z rodzicami – 39

Rozmowy wspierające z wychowawcami i nauczycielami – 36

Konsultacje z dyrektorem szkoły – 12

Szkoła Podstawowa w Słomkowie Mokrym

- w oddziale przedszkolnym przeprowadzono pogadankę dotyczącą zgodnej zabawy, współpracy i współdziałania w grupie, wspólnie poszukiwano sposobów rozwiązywania konfliktów (38 uczniów),
- w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły wychowawcy realizowali zajęcia o tematyce „Stop agresji i przemocy”, „Reagowanie na trudne sytuacje w grupie”, „Nie krytykujemy się wzajemnie”, „Co to jest złość”, „Jak radzić sobie z trudnymi emocjami”,
- uwrażliwiano rodziców w temacie przemocy w Internecie,
- przeprowadzono pogadanki z dziećmi na temat bezpieczeństwa w szkole i poza nią, budowania pozytywnych relacji rówieśniczych (103 uczniów),
- przeprowadzono pogadanki z dziećmi na temat właściwych reakcji na istniejące przypadki przemocy, oraz profilaktykę i edukację uczniów w zakresie przemocy w rodzinie (103 uczniów),
- przeprowadzono zajęcia z psychologiem szkolnym dla uczniów klasy VIII na temat „Hejt w szkole”, uczniowie oglądali film profilaktyczny o tej tematyce (14 uczniów),
- przeprowadzono rozmowy indywidualne przez psychologa i pedagoga specjalnego, dotyczące zagrożeń w życiu rodzinnym, wynikających z nałogów oraz zachowań nieakceptowanych społecznie, zaburzającymi poczucie bezpieczeństwa i sprawowania właściwej opieki rodzicielskiej,

- przeprowadzono indywidualne rozmowy wychowawcze z uczniami na temat sytuacji rodzinnej i prawidłowego funkcjonowania jej członków w środowisku domowym oraz wpływu postawy ucznia na życie całej rodziny,
- pogadanki i lekcje tematyczne na zajęciach z wychowawcą, zajęciach edukacyjno-wychowawczych, których celem było wzmacnianie więzi rodziny (103 uczniów),
- zajęcia z psychologiem wspomagające rozwój społeczny, umiejętności rozwiązywania problemów, konfliktów,
- konsultacje dla rodziców na temat budowania właściwych relacji w rodzinie, pozbawionych reakcji o charakterze przemocowym, w zakresie przemocy fizycznej i psychicznej,
- wykonywano gazetki klasowe o treści z zakresu postępowania w sytuacjach zagrożenia (103 uczniów),
- na zajęciach świetlicowych odbywały się regularne rozmowy o najczęstszych formach agresji i przemocy w szkole,
- odbyły się zajęcia profilaktyczne dotyczące przemocy i tematu hejtu (103 uczniów)
- konsultacje dla uczniów, rozmowy wspierające w sytuacjach trudnych,
- współpraca z kuratorem rodzinnym i asystentem rodziny w zakresie dysfunkcyjnego życia rodzinnego uczniów (5 uczniów),
- współpraca z asystentem rodziny w zakresie dysfunkcyjnego życia rodzinnego uczniów – 5 uczniów.

Szkoła Podstawowa w Wąglczewie

- wszyscy uczniowie uczęszczali na zajęcia w świetlicy szkolnej,
- realizowano 7 programów profilaktycznych w szkole, m.in. „Stop dopalaczom”, „Bądź widoczny”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Bieg po zdrowie”, „Dopalaczom mówimy STOP”, ogólnopolski program profilaktyki czerniaka, „Trzymaj formę”,
- w szkole jest zatrudniony pedagog szkolny, który pracuje w wymiarze 10 godzin tygodniowo. W 2024 r. przeprowadził: 76 konsultacji z uczniami, 8 konsultacji z nauczycielami, 10 konsultacji z rodzicami, 7 konsultacji z innymi specjalistami zatrudnionymi w szkole, 44 zajęcia w klasach,
- 43 uczniów uczestniczyło w pozalekcyjnych zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów z języka polskiego, matematyki, języka angielskiego, edukacji polonistycznej i matematycznej,
- w okresie ferii zimowych pod opieką dyrektora szkoły, 7 uczniów uczestniczyło w rekreacyjnej formie aktywności fizycznej – zabawach na lodowisku „Sirka” w Sieradzu,
- we wszystkich klasach przeprowadzono pogadanki dotyczące bezpieczeństwa, przypomniano zasady bezpiecznego zachowania się w szkole i regulaminy pracowni,
- zrealizowano zajęcia z wychowawcą w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego o tematyce: „Radzenie sobie ze stresem szkolnym i egzaminacyjnym”, „Prawa człowieka to prawa dziecka”, „Problem uzależnień młodzieży szkolnej, dopalacze i energetyki”,
- omówiono zagrożenia w Internecie: „Hejt to przemoc”,
- przeprowadzono warsztaty profilaktyczne dla uczniów związane z radzeniem sobie ze stresem, agresją rówieśniczą, złymi emocjami, tworzenia bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły, budowania pozytywnych relacji społecznych oraz zapobiegania zachowaniom ryzykownym młodzieży w środowisku szkolnym, rodzinnym i lokalnym,

- obchodzono „Dzień profilaktyki” – zajęcia prowadzone przez Centrum Edukacji – Genesis – „Cukierki kl. I – III, „Słowa mają moc” – kl. IV-V, „Motywacja – idziesz dalej” - kl. VII – VIII,
- przeprowadzono warsztaty dotyczące przemocy, tolerancji i praw dziecka – kl. I – VIII
- warsztaty z empatii – kl. IV – VIII,
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (asertywność, komunikacja interpersonalna, radzenie sobie w sytuacjach trudnych),
- prace plastyczne, gazetki klasowe na temat: „Cyberbezpieczeństwo, treści z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia”,
- spotkania z wychowawcą, na których omawiane były zagadnienia bezpiecznego korzystania z dróg publicznych, bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego w domu, w szkole i poza nią oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia,
- gazetki na korytarzach szkolnych związane z bezpieczeństwem fizycznym i psychicznym,
- prezentacja informacji na temat możliwości korzystania z bezpłatnych infolinii, telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży, udostępniano adresy instytucji pomocowych,
- pedagog szkolny wraz z wychowawcami przeprowadził szczegółową analizę sytuacji rodzinnej i bytowej uczniów, po diagnozie objęto opieką osoby wymagające wsparcia,
- na zajęciach świetlicowych poruszane były zagadnienia: relacji międzyludzkich (w szkole, domu, otoczeniu), radzenia sobie z emocjami, przyczyn agresji, właściwych sposobów reagowania i radzenia sobie z agresją i przemocą.

Działaniami objęci byli wszyscy uczniowie placówki, tj. 78.

Komisariat Policji w Błaszczach

W 2024 r. na terenie gminy Wróblew funkcjonariusze KP Błaszki przeprowadzili 31 interwencji domowych.

- W 10 przypadkach na miejscu zdarzenia bądź w związku z prowadzoną interwencją, została wdrożona procedura „Niebieskiej Karty” wobec sprawcy przemocy domowej.
- Podczas wykonywanych czynności zaistniało 9 przypadków, gdzie sprawca został zatrzymany i osadzony w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych. W związku z w/w zdarzeniami, podjęto decyzję aby w 5 przypadkach wobec wskazanych sprawców przemocy domowej wdrożyć procedurę „nakazu/zakazu”.
- Funkcjonariusze Komisariatu Policji w 2024r. prowadzili na terenie gminy Wróblew 4 postępowania przygotowawcze w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa znęcania się, które zostało skodyfikowane w art. 207 kk.

Sąd Rejonowy w Sieradzu

- kuratorzy sądowi wykonywali zadania w ramach obowiązków służbowych, poprzez realizowanie zadań określonych w ustawie o kuratorach sądowych.
- kontrolowano zachowanie nadzorowanych w miejscu zamieszkania, pobytu, nauki.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Rozpowszechniano wśród rodzin dotkniętych przemocą materiały informacyjno-edukacyjne w postaci ulotek, broszur. Z środków pieniężnych zaplanowanych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych placówki oświatowe prowadziły zajęcia profilaktyczne obejmujące poznanie skutecznych metod przeciwstawiania się nałogom, przemocy, demoralizacji. W Gminnej Bibliotece Publicznej we Wróblewie oraz Gminnym Ośrodku Kultury

we Wróblewie organizowano dla dzieci zajęcia profilaktyczne oraz zajęcia mające na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wróblewie

W 2024 r. z konsultacji u terapeuty uzależnień skorzystało 10 osób. Terapeuta przekazywał informacje, wskazówki, broszury, gdzie można szukać pomocy prawnej, medycznej. Omawiano i konsultowano, co w danej sprawie można zrobić. Spotkanie terapeutyczne miało na celu:

- nawiązanie kontaktu,
- poznanie faktów zachodzących w rodzinie,
- udzielenie informacji o terapii i chorobie alkoholowej, zjawisku przemocy domowej,
- zbieranie informacji potrzebnych do podjęcia decyzji o doborze terapii,
- wzmocnienie motywacji do pracy nad sobą, motywowanie do leczenia, zmiany sytuacji w rodzinie.

Terapeuta uzależnień brał udział w posiedzeniach Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, przeprowadzał konsultacje terapeutyczne, o które wnioskowali członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej i pracownicy socjalni.

Służba zdrowia

- udostępniano pacjentom materiały informacyjne w formie ulotek, broszur i plakatów.

Zespół Interdyscyplinarny d/s przeciwdziałania przemocy domowej

- na posiedzeniach zespołu omawiano sprawy organizacyjne pracy zespołu i grup diagnostyczno-pomocowych,
- przeprowadzono rozmowy o ofiarach i sprawcami przemocy,
- wypełniano formularze Niebieskich Kart część C oraz część D,
- opracowano plan działań wobec osób i rodzin doświadczających przemocy,
- dokonywano oceny sytuacji w rodzinach doświadczających przemocy,
- w przypadku poprawy sytuacji rodziny i ustania przemocy podejmowano decyzje o zakończeniu procedury Niebieskiej Karty.

Dane statystyczne za 2024 rok, gromadzone przez Zespół Interdyscyplinarny, w związku z prowadzoną procedurą Niebieskiej Karty:

Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego – 6

Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych – 14

Liczba osób objętych pomocą grupy diagnostyczno-pomocowej – 23

Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty – 15

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” – 7

Wnioski końcowe

Z posiadanych danych wynika, że nadal istnieje potrzeba podejmowania działań zmierzających do zmniejszenia skali zjawiska przemocy, w szczególności przez rozwój różnych form pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej. Wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej wpływa nie tylko na większą świadomość praw i możliwości skorzystania z pomocy przez osoby doświadczające przemocy, ale również na uwrażliwienie świadków przemocy na konieczność reagowania na akty przemocy. Ważne są różnorodne oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, korygowanie postaw i zachowania osób stosujących przemoc. Wpływa

to na zapewnienie bezpieczeństwa osób krzywdzonych. Konieczne jest podnoszenie kompetencji służb, gdyż to od osób tzw. pierwszego kontaktu zależy jakość i efektywność udzielanej pomocy i wsparcia. Niestety przemoc domowa występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Podejmowane działania mają na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Monitoring i ewaluacja umożliwią modyfikowanie Programu w taki sposób by był jak najskuteczniejszy.